

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Fizjoterapia

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **DIAGNOSTYKA FUNKCJONALNA I PROGRAMOWANIE
FIZJOTERAPII W DYSFUNKCJACH UKŁADU RUCHU**

Kod przedmiotu: **ZWKF_FT_J_O_D.17_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Fizjoterapii**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr n. med. Małgorzata Chochowska

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr n. med. Małgorzata Chochowska
2. mgr Krzysztof Rujna
3. mgr Agnieszka Mikołajczak

Opracowanie karty przedmiotu: mgr Krzysztof Rujna, dr n. med. Małgorzata Chochowska

Opracowanie planu przedmiotu: dr n. med. Małgorzata Chochowska

Data opracowania: **10.09.2020 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia jednolite magisterskie			
Profil	praktyczny			
Specjalność	–			
Rok studiów / semestr	rok 3–4, semestr 6–8			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	45 (15+15+15)	135 (45+45+45)		
Liczba punktów ECTS	12 (4+4+4)			

2. Cele przedmiotu

C1	Nabywanie wiedzy i umiejętności z zakresu diagnostyki funkcjonalnej i programowania fizjoterapii w dysfunkcjach narządu ruchu.
C2	Nabywanie umiejętności rozróżniania, definiowania oraz diagnozowania podstawowych dysfunkcji w obrębie narządu ruchu człowieka z punktu widzenia biomechaniki i patofizjologii i kinezylogii.
C3	Nabywanie umiejętności lokalizowania tkanek miękkich (mięśni, więzadeł, kałek i in.) związanych czynnościowo z daną dysfunkcją w obrębie narządu ruchu.
C4	Poznanie technik terapii manualnej, umożliwiających podjęcie leczenia fizjoterapeutycznego, zmierzającego do wyeliminowania/złagodzenia istniejących nieprawidłowości w obrębie narządu ruchu.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- wiedza z zakresu anatomii prawidłowej człowieka ze szczególnym uwzględnieniem układu kostno-szkieletowego i neurologicznego.

4. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (poziom 7)
EK1	zna etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	K_W04 K_W11	P7SM_WG02
EK2	zna zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najważniejszych dysfunkcji narządu ruchu w stopniu umożliwiającym stosowanie środków fizjoterapii	K_W12 K_W18	P7SM_WG02 P7SM_WK04

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (poziom 7)
EK3	potrafi planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu w zależności od stanu klinicznego, funkcjonalnego i psychicznego (poznawczo-emocjonalnego) pacjenta, jego potrzeb oraz potrzeb opiekunów faktycznych	K_U08 K_U09 K_U15	P7SM_UW07 P7SM_UW03 P7SM_UW05 P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK4	potrafi planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po uszkodzeniach nerwów obwodowych, w polineuropatiach, w chorobach o podłożu nerwowo-mięśniowym, w chorobach pierwotnie mięśniowych oraz w różnych zespołach bólowych	K_U08 K_U09 K_U15	P7SM_UW07 P7SM_UW03 P7SM_UW05 P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK5	potrafi dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażień oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa	K_U08 K_U09 K_U15	P7SM_UW07 P7SM_UW03 P7SM_UW05 P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK6	potrafi dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki	K_U07	P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK7	potrafi przeprowadzić analizę biomechaniczną z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu	K_U07	P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK8	potrafi przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki	K_U07	P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK9	podejmuje się przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	K_K08 K_K09	P7SM_UK05 P7SM_UO03
EK10	podejmuje wdrażanie zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_U17 K_K02	P7SM_KK01

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
SEMESTR 6		
W1	Plan przedmiotu (omówienie zakresu tematycznego oraz zasad zaliczenia). Tkanka łączna i jej rola w układzie ruchu. Pojęcie bólu ostrego i przewlekłego. Pojęcia: „dysfunkcji narządu ruchu”, „zmiany funkcjonalnej” i „strukturalnej”.	5
W2	Metody terapii manualnej tkanek miękkich, stosowane w dysfunkcjach narządu ruchu – podstawy neurofizjologiczne i neuroanatomiczne: <ul style="list-style-type: none"> – rozluźnianie mięśniowo-powięziowe (wg różnych koncepcji), – uwalnianie punktów spustowych, – masaż tkanek głębokich, – stretching (z podziałem na statyczny i dynamiczny), – metody narzędziowe (cupping stacjonarny i dynamiczny, katy, pino-presura), – metody inwazyjne (igłoterapia), – taping (sztywny, miękki, kinesiotaping). 	10
	Razem	15
SEMESTR 7		
W3	Wybrane dysfunkcje czynnościowe w obrębie kończyny górnej i obręczy barkowej.	5
W4	Wybrane dysfunkcje czynnościowe w obrębie kończyny dolnej i obręczy miedniczej.	5
W5	Wybrane dysfunkcje czynnościowe w obrębie głowy (stawy skroniowo-zuchwowe, system gnykowy) i kręgosłupa szyjnego.	5
	Razem	15
SEMESTR 8		
W6	Wybrane dysfunkcje czynnościowe w obrębie klatki piersiowej, brzucha oraz piersiowego i lędźwiowego odcinka kręgosłupa.	5
W7	„Żółte i czerwone flagi” w dysfunkcjach narządu ruchu. Wybrane badania dodatkowe i ich znaczenie w procesie diagnostycznym.	5
W8	Egzamin.	5
	Razem	15
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
SEMESTR 6		
ĆW1	Anatomia palpacyjna – struktury kostne i więzadła w obrębie kończyny górnej i obręczy barkowej	6D
ĆW2	Anatomia palpacyjna – struktury kostne i więzadła w obrębie kończyny dolnej i obręczy miedniczej	6D
Kończyna górna i obręcz barkowa		
ĆW3	Diagnostyka funkcjonalna – obręcz barkowa.	3S

ĆW4	Diagnostyka funkcjonalna – staw ramienny.	3S
ĆW5	Diagnostyka funkcjonalna – staw łokciowy (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3S
ĆW6	Diagnostyka funkcjonalna – stawy nadgarstka i ręki (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3S
ĆW7	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru obręczy barkowej.	6S
ĆW8	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru ramienia.	6S
ĆW9	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru przedramienia i ręki.	6S
ĆW10	Zaliczenie.	3S
	Razem	45
SEMESTR 7		
ĆW11	Anatomia palpacyjna – struktury kostne i więzadła w obrębie głowy i kręgosłupa szyjnego oraz klatki piersiowej i piersiowego odcinka kręgosłupa.	6D
ĆW12	Anatomia palpacyjna – struktury kostne i więzadła w obrębie odcinka lędźwiowego kręgosłupa; zawartość jamy brzusznej.	6D
Kończyna dolna i obręcz miednicza		
ĆW13	Diagnostyka funkcjonalna – obręcz miednicza.	3K
ĆW14	Diagnostyka funkcjonalna – staw biodrowy (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW15	Diagnostyka funkcjonalna – staw kolanowy (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW16	Diagnostyka funkcjonalna – staw skokowy (górny i dolny) i stawy stopy (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW17	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru miednicy.	6K
ĆW18	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru uda.	6K
ĆW19	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru podudzia i stopy.	6K
ĆW20	Zaliczenie.	3K
	Razem	45
SEMESTR 8		
ĆW21	Synteza wiadomości – obręcz barkowa i kończyna górna (anatomia palpacyjna, diagnostyka funkcjonalna, terapia manualna tkanek miękkich, „żółte i czerwone flagi”, badania laboratoryjne i inne).	3D
ĆW22	Synteza wiadomości – obręcz miednicza i kończyna górna (anatomia palpacyjna, diagnostyka funkcjonalna, terapia manualna tkanek miękkich „żółte i czerwone flagi”, badania laboratoryjne i inne).	3D
ĆW23	Synteza wiadomości – głowa i odcinek szyjny kręgosłupa (anatomia palpacyjna, diagnostyka funkcjonalna, terapia manualna tkanek miękkich, „żółte i czerwone flagi”, badania laboratoryjne i inne).	3D

ĆW24	Synteza wiadomości – klatka piersiowa, brzuch oraz odcinek piersiowy i lędźwiowy kręgosłupa (anatomia palpacyjna, diagnostyka funkcjonalna, terapia manualna tkanek miękkich, „żółte i czerwone flagi”, badania laboratoryjne i inne).	3D
Głowa i kręgosłup szyjny		
ĆW25	Diagnostyka funkcjonalna – czaszka, stawy skroniowo-żuchwowe i system gnykowy (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW26	Diagnostyka funkcjonalna – odcinek szyjny kręgosłupa (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW27	Diagnostyka funkcjonalna – klatka piersiowa odcinek piersiowy kręgosłupa (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW28	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych obszaru głowy i szyjnego odcinka kręgosłupa.	3K
ĆW29	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych w obszarze klatki piersiowej i piersiowego odcinka kręgosłupa.	3K
Brzuch i odcinek lędźwiowy kręgosłupa		
ĆW30	Diagnostyka funkcjonalna – brzuch i odcinek lędźwiowy kręgosłupa (badanie mobilności i restrykcji, specyficzne testy ortopedyczne).	3K
ĆW31	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych brzucha.	6K
ĆW32	Terapia manualna tkanek miękkich w dysfunkcjach czynnościowych odcinka lędźwiowego kręgosłupa.	6K
ĆW33	Zaliczenie całościowe.	3K
Razem		45

6. Metody dydaktyczne

M1	Praca z podręcznikiem / skryptem.
M2	Prezentacja z wykorzystaniem multimediiów.
M3	Referat.
M4	Odgrywanie ról.
M5	Dyskusja.
M6	Burza mózgów.
M7	Studium przypadku.
M8	Sesja rozwiązywania problemu.
M9	Praca nad projektem.
M10	Krytyczna analiza.
M11	Identyfikacja błędów.
M12	Inne.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	180
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	45
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie zadania projektowego	15
Przygotowanie do zaliczeń	37
Przygotowanie do egzaminu	14
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	301
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	12

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Praca pisemna przygotowana w ramach pracy własnej studenta.
F2	Ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć.
F3	Ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat.
F4	Ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć.
F5	Obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu.
F6	Ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć.

b. Ocena podsumowująca

P1	Kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych.
P2	Egzamin pisemny.
P3	Egzamin pisemny w formie pytań opisowych.
P4	Egzamin praktyczny.

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów;
- pozytywne oceny ze wszystkich kolokwiów cząstkowych;
- pozytywne oceny za zaliczeń semestralnych;
- pozytywna ocena z egzaminu.

9. Kryteria oceny

Efekt kształcenia EK1, EK2	
na ocenę 3	Zadawalająca wiedza, ale z błędami.
na ocenę 3+	Zadawalająca wiedza.
na ocenę 4	Dobra wiedza.
na ocenę 4+	Bardzo dobra wiedza.
na ocenę 5	Znakomita wiedza.
Efekt kształcenia EK3, EK4, EK5, EK6, EK7, EK8	
na ocenę 3	Zadawalające umiejętności, ale z błędami.
na ocenę 3+	Zadawalające umiejętności.
na ocenę 4	Dobre umiejętności.
na ocenę 4+	Bardzo dobre umiejętności.
na ocenę 5	Znakomite umiejętności.
Efekt kształcenia EK9, EK10	
na ocenę 3	Zadawalająca umiejętności i kompetencje społeczne, ale z błędami.
na ocenę 3+	Zadawalająca umiejętności i kompetencje społeczne.
na ocenę 4	Dobra umiejętności i kompetencje społeczne.
na ocenę 4+	Bardzo dobre umiejętności i kompetencje społeczne.
na ocenę 5	Znakomite umiejętności i kompetencje społeczne.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	K_W04, K_W11	C1	W1–W9	M1–M4	P2, P4
EK2	K_W12, K_W18	C1	W1–W9	M1, M5, M7	P2, P4
EK3	K_U08, K_U09 K_U15	C2	ĆW3–ĆW9, ĆW10–ĆW16, ĆW17–ĆW28	M5–M8	F4–F6, P2
EK4	K_U08, K_U09 K_U15	C3	ĆW3–ĆW8, ĆW12–ĆW20, ĆW22–ĆW32	M5–M8	F4–F6, P1, P2, P4
EK5	K_U08, K_U09 K_U15	C1–C3	W1–W9, ĆW1–ĆW32	M5–M8, M11	F4–F6, P1, P2, P4
EK6	K_U07	C1–C3	W1–W9, ĆW1–ĆW32	M5–M8, M11	F4–F6, P1, P2, P4
EK7	K_U07	C1–C3	W1–W9, ĆW1–ĆW30	M2, M5, M6, M8, M11	F4–F6, P1, P2, P4
EK8	K_U07	C2	W1–W4, ĆW1–ĆW30	M2, M5, M6, M8, M11	F4–F6, P1, P2, P4
EK9	K_K08, K_K09	C1–C3	W1–W9, ĆW1–ĆW32	M2, M5, M6, M8, M11	F4–F6, P1, P2, P4

Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK10	K_U17, K_K02	C1–C3	W1–W9, ĆW1–ĆW32	M2, M5, M6, M8, M11	F4–F6, P1, P2, P4

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Muscoulino J. E., <i>Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem stref odruchowych i stretchingu</i> , Urban & Partner, Wrocław 2011.
2.	Riggs A., <i>Masaż tkanek głębokich. Wizualny przewodnik po technikach</i> , Wyd. CMT 2008.
3.	Buckup K., <i>Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni</i> , PZWL, Warszawa.

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Smith J., <i>Strukturalna praca z ciałem</i> , Wyd. WSEiT, Poznań, 2015.
2.	Richter P., Hebgen E., <i>Punkty spustowe i łańcuchy mięśniowo-powięziowe w osteopatii i terapii manualnej</i> , Galaktyka, Łódź, 2014.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....
(miejsowość, data)

(kierownik zakładu)

(dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)